Anul al 61-lea
8 Pagini

EXEMPLARUL 10 LEI
Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 221 Sâmbătă 12 August 1944
8 Pagini

BIBLIOTECA ASTRA „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

ABONAMENTE
UNIVERSUL PROVINCIA
Lei 700 pe 3 luni
Lei 1300 pe 6 luni
Lei 2500 pe 12 luni
CAPITALA
Lei 800 3 luni
Lei 1400 6 luni
Lei 2600 12 luni
AUTORITĂȚI
Lei 3500 pe an

UNIVERSUL

ABONAMENTE
U. LITERAR
6 luni 450 lei
12 luni 800 lei
U. COPIILOR 6 l. 460 lei-12 l. 900, RADIO U. 6 l. 600 lei - 12 l. 1000. Z. ȘTIINȚELOR 6 l. 600-12 l. 1000 lei, VESELIA 6 l. 450-12 l. 800 lei
TR SUFLET 6 l. 320-12 l. 600 lei

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR
ION LUGOSIANU

NOBILA MISIUNE A MEDICILOR

Recunoaștem dreptul intelectualilor de a-și valorifica munca așa cum socotesc de cuviință și de a căuta să obție, în schimbul ei, o apreciere cât mai apropiată de aceea pe care ei înșiși i-o acordă. Profesiunea intelectuală reprezintă un capital acumulat, experiență, talent și o serie de alte însușiri individuale cari, în mod firesc, determină diferențierea și selecțiunea și crează o erarhie de valori de cari, atunci când se recurge la serviciile lor, e drept să se ție seama și recompensa serviciilor să fie în raport direct cu această erarhie.

Când însă, prin profesiunea aleasă, intelectualul îndeplinește o acțiune socială de interes general și recunoscută ca atare, atunci auto-valorificarea muncii sau a serviciilor aduse, contra valoarea pretinsă în schimbul acestor servicii, trebue să fie îngrădită de considerațiuni etice cari, e mai bine, mai frumos și mai util să pornească din însăși conștiința celor în cauză.

Voim să vorbim de nobila profesiune a medicilor. Desigur nimeni nu poate pretinde ca exercitarea profesiunei medicale să fie controlată în ce privește retribuirea ei. Ar fi absurd, fiindcă este vorba de o profesiune în care valoarea personală, studiile și experiența medicului, reputația și încrederea de care se bucură și chiar diferite considerațiuni de ordin material în legătură cu instalația și instrumentația de care medicul are nevoe constituesc toate laolaltă și fiecare în parte o serie de criterii cari nu pot fi uniformizate. Cu toate acestea și tocmai pentrucă nu trebue să se uite caracterul social al acestei profesiuni, nu trebue să se desconsidere nici situația în care se găsesc unii bolnavi nevoiți să apeleze la serviciile medicului pe care-l găsesc liber în momentul când au urgentă nevoe de el. Știm bine că există asistențe medicale pentru cei nevoiași, că sunt spitale, că există Asigurările sociale, că sunt chiar multi medici generoși cari, atunci când se găsesc în fața unei izbitoare sărăcii, nu numai că nu mai pretind onorariu dar mai lasă ceva din propriul lor buzunar pe măsuța bolnavului. Asemenea medici fac cinste nobilei lor profesiuni. Dar sunt bolnavi cari aparțin unei clase mijlocii, cu venituri reduse, cari nu se pot folosi de asistența gratuită, a căror situație socială și demnitate nu le îngăduie să se umilească și cari au totuși nevoe de îngrijire medicală.. Dacă pentru o singură vizită medicală se pretinde unui pacient un onorariu exagerat, atunci pentru acesta boala devine o adevărată calamitate și el nu are altă soluție decât sau să renunțe a se căuta cu medic sau să se priveze pe el însuși și familia lui de strictul necesar. Fiindcă să nu se uite că la vizitele medicului se adaugă prețul foarte ridicat al medicamentelor, mai ales al preparatelor cu reputație și care sunt prescrise în mod general de medic. Boala devine astfel un lux costisitor pentru omul cu venituri fixe și mai mult sau mai puțin reduse, un lux însă care nu depinde nici de alegerea, nici de voința celui ce-l suportă. Și ne mai gândim la acea populație rurală, care preferă să renunțe la serviciile medicului decât să plătească onorarii peste posibilitățile ei, la acea populație rurală care, dimpotrivă, trebue să fie cât mai mult îndemnată să nu ocolească asistența medicală.

Deaceea socotim că nu este deplasat ca, mai ales în aceste vremuri, să se facă apel și la conștiința acestor medici puțini la număr, ca, înălțându-se la nivelul moral al misiunei lor, să nu-și condiționeze serviciile lor de retribuții exagerate. Bolnavul plătește, fiindcă nu are încotro și fiindcă lui îi este rușine să se tocmească cu un om de știință. Dar cum rămâne cu noblețea acestei profesiuni care în fond este un apostolat și medicul îndeplinește un serviciu moralmente datorat, un serviciu de interes social și de esență umanitară. Asemenea servicii nu trebue să fie micșorate, în valoarea lor morală, prin pretenții de retribuire exagerate, așa cum ar face un comerciant oarecare speculând asupra unui obiect de primă necesitate tocmai în momentul când are consumatorul mai multă nevoe de el.

Avem un corp medical de elită și în imensa lor majoritate membrii lui sunt la înălțimea misiunei lor. Oameni de știință desăvârșiți, mulți, foarte mulți dintre ei se devotează cu tot sufletul, în spitale, în infirmerii, în case particulare, suferinței, căutând s'o aline, s'o vindece. Pe front, la căpătâiul bravilor noștri soldați, atâția medici, bravi la rândul lor, depun toate sforțările pentru a ușura durerea și a vindeca rănile. Avem specialiști cu reputație mondială și cari, în practica profesiunei lor, merită tot respectul pentru conștiința și devotamentul lor. Pentru ce o minoritate, cu totul redusă și căreea nimeni nu-i contestă nici ei valoarea, ar proceda în așa fel încât să arunce o umbră cât de slabă asupra frumoasei reputații pe care cu drep cuvânt și-a cucerit-o corpul nostru medical?

Suntem siguri că aceste rânduri vor fi deajuns pentru a deștepta și în conștiința celor rămași în urmă, din fericire puțini la număr, simțul datoriei profesionale, în nobilul înțeles al cuvântului.

PACEA MUNCII

de I. VION

Omenirea n'ar suporta poate cu atâta stoică răbdare, toate lipsurile, toate suferințele și toate mizeriile; n'ar putea îndura cruntul seceriș de vieți umane și prăpădul muncii acumulate; n'ar tolera distrugerile cășunate operelor ce formează orgoliul civilizației, dacă n'ar avea credința, mereu reînoită — uneori iluzia — că formidabila încleștare de forțe, războiul, constitue germenul unei vieți mai bune pentru cei mulți, mai drepte pentru toți, cu o mai justă răsplată a meritului, a muncii trudnice, a onestității constructive...

De aproape cinci ani, masele de pretutindeni sângerează mai mult ca oricând în trecut; peste restricțiile și renunțările inerente războiului s'au adăogat fărămițările atâtor căminuri înjghebate cu sacrificii neștiute, gospodării greu de refăcut în lumea celor mici, dacă nu intervine hotărît și fără ezitare, o altă recalculare a drepturilor pe care munca de orice fel și de orice nuanță trebuie să le aibă în societatea constituită.

Experiența a dovedit necesitatea absolută a solidarizării complete a tuturor componenților unei națiuni și tot ea ne învață că schimbările violente, zguduirile radicale nu aduc foloase nimănui, pentrucă ele, punând stavilă producției normale, înlătură posibilitățile propășirii.

Exemplul unei înțelegeri, pe calea luminată a concesiilor reciproce, ni l-a dat, la 19 Iulie a. c., reînoirea pe încă cinci ani a pactului „Pacea muncii" încheiat în 1937 și reînoit în 1939 între patroni și cei 80.000 de lucrători din metalurgia elvețiană, pact care a servit drept îndrumător al vieții sociale din mica și prospera republică.

Dela sine înțeles că nu a fost ușoară concilierea unor interese cari păreau deosebite; firește, că au fost glasuri cari susțineau revendicările extremiste și voci cari apărau cu îndârjire tradițiile conservatoare ale drepturilor decisive ale proprietății.

Dar, încă din Decembrie anul trecut, când s'a pus problema prelungirii pactului, d. A. Corrard, directorul institutului de psyhologie aplicată din Lausanne, a atras atenția adversarilor „Păcii muncii" că pe calea încrederii și a înțelegerii reciproce se realizează o evoluție socială mai profundă decât aceea care ar rezulta din zguduiri violente și sângeroase, semănătoare de ură și de distrugere.

Orice evoluție necesită o educare a oamenilor, șefi și subordonați, și e fals să se creadă că se pot obține condiții de viață mai bună, printr'o răsturnare bruscă a echilibrului existent, scria d. Corrard.

Salutând prelungirea pe încă cinci ani a pactului, ziarele elvețiene, sosite la noi zilele trecute, arată că patronii au fost animați de un spirit nou și mai autentic uman, recunoscând că „privilegiul proprietății nu poate să se justifice decât printr'un sens viu al responsabilităților, renunțând să vadă în colaboratorii lor doar un element de producție, ci însușindu-și ideea de respect ce trebuie acordat oamenilor cari au nevoe și de altceva decât câștigul: demnitatea morală și sentimentul de a fi, în toată puterea cuvântului, persoane".

Deoparte, extremiștii din rândurile muncitorimii au exploatat agravarea provocată de război a condițiilor de viață pentru clasele salariaților modești și scoțând în evidență disproporția dintre câștig și scumpete preconizau vechile metode de luptă grevistă; pe de altă parte unii conducători de întreprinderi socoteau „Pacea muncii" un pact definitiv, nu o etapă, mereu modificabilă de comun acord, în evoluția economică și socială generală. In urma discuțiilor lămuritoare, aproape în unanimitate congresele patronale și muncitorești au votat prelungirea pactului pomenit, iar sindicatul muncitorimii elvețiene și-a luat oficial

(Continuare in pag. 2-a)

COMANDAMENTUL DE CĂPETENIE AL ARMATEI

COMUNICAT

ASUPRA OPERAȚIUNILOR DIN ZIUA DE 10 AUGUST 1944

Pe Nistrul inferior, în Basarabia de mijloc și pe frontul Moldovei, nici o acțiune de luptă importantă.

In noaptea de 9/10 August, avioane anglo-americane au executat atacuri asupra orașelor București și Ploești, precum și asupra mai multor comune rurale din județele Ilfov și Prahova.

In cursul dimineții de 10 August, puternice formațiuni aeriene anglo-americane au bombardat orașele Ploești și Câmpina. Aviația inamică de vânătoare, care însoțea bombardierele, a mitraliat populația rurală aflată la munca câmpului, în numeroase localități din partea centrală a Munteniei.

Au fost lovite instituții publice, spitale și cartiere de locuit, producând pagube și victime în rândurile populației civile.

Au fost doborîte numeroase avioane inamice dintre care majoritatea bombardiere cu 4 motoare.

Bombardiere americane doborâte deasupra teritoriului României

Berlin, 10 (Rador). — In dimineața de 10 August, o formație de avioane de bombardament nordamericană venind din Italia de sud s'a îndreptat spre România.

Cu toate că formația inamică era apărată de puternice formații de avioane de vânătoare, avioanele de vânătoare germane, bulgare și române au reușit să străpungă protecția avioanelor de vânătoare inamice.

In timp ce o parte din vânătorii noștri dau violente lupte aeriene cu avioanele de vânătoare inamice, alte avioane de vânătoare au atacat direct avioanele de bombardament, dobândind, după știrile primite în primele ore ale după amiezii, mai multe victorii.

Pe lângă aceasta, formația de avioane de bombardament inamică a fost luată în mai multe rânduri sub focul viu al artileriei antiaeriene, încă înainte de a fi ajuns în zona obiectivelor. Mai multe avioane teroriste nordamericane de bombardament s'au prăbușit, lovite de artileria antiaeriană, în flăcări la pământ cu întreaga lor încărcătură de bombe.

❖

Berlin, 10 (Rador). — O formație de bombardiere inamice a aruncat, Miercuri, bombe în spațiul Budapestei.

In noaptea de Miercuri spre Joi ,o formație de bombardiere nu prea puternică a atacat regiunea Ploești.

Au fost doborîte 14 avioane americane.

CONFERINȚA DELA BRETTON WOODS

ȘI VIITOAREA AȘEZARE MONETARĂ A LUMII

de VICTOR V. BĂDULESCU

Acum câteva zile s'au încheiat, în Statele Unite, la Bretton Woods, o minunată localitate de munte așezată în New Hampshire nu departe de Boston, lucrările unei conferințe monetare internaționale, la care au fost invitați delegații a 42 națiuni aliate sau asociate.

Conferința s'a bucurat de sprijinul deosebit al guvernelor U. S. A. și Marei Britanii, reprezentate, cel dintâi, prin d. Morgenthau, ministrul finanțelor, cel de al doilea prin lordul Keynes, cunoscut ca unul din factorii cei mai importanți în conducerea politicii economice și monetare a Imperiului Britanic.

Nu au participat la această conferință, cum era firesc, în împrejurările actuale, țările Axei. Nu au fost invitate, însă, nici țările neutre.

Dată fiind importanța acestor țări în așezarea de mâine a lumii, oricare ar fi condițiile în care s'ar încheia pacea, reacțiunea pe care o vor avea ele, în acel moment, față de planurile monetare ce s'ar întocmi, nu poate rămâne fără înrâurire asupra structurii sau condițiunilor de înfăptuire ale acestor planuri.

❖

Ideia unei înțelegeri internaționale pentru stabilirea așezării monetare de după război și organizarea de studii sau tratative în vederea întocmirii unor planuri de aplicare practică a apărut, în războiul actual, îndată ce a prins a se organiza o colaborare economică, financiară și militară între Statele-Unite și Marea Britanie, în vederea luptei pe care o duc împreună.

Prima manifestare importantă în domeniul care ne preocupă a avut loc, în primăvara anului trecut, în momentul publicării:

la 3 Aprilie 1943, a unui plan al Statelor-Unite, cunoscut sub numele de Planul White, unul din cei mai de seamă experți monetari ai Statelor-Unite, pentru crearea unui fond internațional de stabilizare, plan prezentat Senatului american de d. Morgenthau, ministrul finanțelor,

și apoi, la 7 Aprilie 1943, a unui plan britanic, cunoscut sub numele de Planul Keynes, „propuneri pentru o uniune internațională de clearing".

Ea a fost urmată de o serie de alte planuri printre care cităm:

„Planul Ilsley", pentru crearea unei Uniuni internaționale de schimb, prezentat Parlamentului canadian, la 9 Iunie 1943, de d. Ilsley, ministrul de finanțe canadian;

apoi un plan în vederea creării unei monede de reconstrucție

(Continuare in pag. 2-a)

ORARIUL CAMUFLAJULUI

Se aduce la cunoștința populației că începând de la 12 August 1944 și până la noui dispoziții camuflajul luminilor este obligatoriu între orele 19,45 și 5 dimineața.

NOUL REGIM AL FĂINEI DE GRÂU ȘI AL PÂINII

Dela 16 August, vânzarea pâinii și a făinei de grâu este liberă

Subsecretariatul de stat al aprovizionării a stabilit, printr'o decizie care va apare în **Monitorul Oficial**, noul regim al făinei de grâu, al pâinii și celorlalte fabricate din făină, noui dispoziții privitoare la morile comerciale și morile țărănești, decizie care intră în vigoare la 16 August a. c.

Toate morile comerciale sunt obligate să extragă, începând de la această dată, 70% făină populară, 8% făină albă, 2% griș și 20% tărâțe.

Din secara de 68 kg. la hectolitru se va extrage 72% făină integrală, restul fiind tărâțe.

Măcinarea de orz, mei și fasole sau alte produse agricole se va face numai cu aprobarea subsecretariatul de stat al aprovizionării.

Măcinarea grâului la morile țărănești de orice categorie, se va face de 80% făină integrală și 20% tărâțe.

Este permisă fabricarea numai din făină albă a: franzelușelor cu lapte, în greutate de 200 gr. bucata; chifle în greutate de 50 gr. bucata; cornuri, covrigi, precum și a pastelor făinoase, biscuiților, cozonacilor, prăjiturilor sau a altor produse de cofetărie și patiserie. Vânzarea acestor produse este liberă la prețurile fixate de comisariatul general al prețurilor.

Vânzarea făinei albe, a făinei populare și a grișului în băcănii și alte magazine este liberă.

Se prevăd apoi dispoziții — care sunt cunoscute — privitoare la regimul măcinișului în morile comerciale și țărănești.

REGIMUL PÂINII

Pe tot cuprinsul țării se vor fabrica 2 feluri de pâine din făină de grâu: Pâine populară și pâine albă.

In loc de făină populară de grâu se va putea întrebuința la fabricarea pâinii populare până la 20% făină de secară sau cartofi. Acest amestec nu dă însă dreptul la niciun spor de preț.

Pâinea populară se va fabrica în greutate de 600 gr. iar pâinea albă în greutate de 500 gr.

Vânzarea pâinei populare și a pâinei albe este liberă, fără cartelă, la prețurile actuale, care sunt fixate de comisariatul general al prețurilor.

Dacă dintr'o împrejurare oarecare, în vreo regiune sau localitate, aprovizionarea cu făină nu ar satisface consumul liber al pâinii, autoritățile competinte locale, vor putea rationaliza temporar, consumul pâinii populare, rația fiind de 300 gr. zilnic de persoană pe cartelă.

Pâinea de secară, de graham și orice altfel de pâine, care se face dintr'un amestec de făinuri diferite decât cel prevăzut, se

EVACUĂRI DIN ISTANBUL IN ANATOLIA

Salonic 10 (Rador). — *Corespondentul agenției D.N.B. transmite:*

După cum anunță postul de radio Ankara, consiliul comunal al Istanbulului a hotărât să evacueze în Anatolia 14.000 de persoane.

Tot în Anatolia urmează să fie evacuați și copiii.

DISCURSUL D-LUI CHURCHILL

IV

VIITOAREA ORGANIZARE A LUMII

Se știe că începând cu charta Atlanticului, aliații anglo-nord-americanii au pus problema organizării lumii după ce va fi terminat acest război Dela Charta Athanticului pricipiile au evoluat, au suferit modificări pe măsură ce evoluau evenimentele militare și evenimentele politice internaționale. Și rolul jucat de Rusia Sovietică, în această evoluție n'a fost din cele mai mici. Dimpotrivă. In ultimul timp problema păcii sau mai bine zis a organizării vitoare a lumii, a devenit mai ales o preocupare de primul ordin în Statele Unite, unde s'a renunțat la politica de izolare și a fost afirmat în mod categoric atât de d. Roosevelt cât și de adversarii săi în alegerile prezidențiale, d. Wilkie, principiul participării Statelor Unite la vitoarea organizare a lumii, cu răspunderi precise și angajamente formate. Presa anglo-nord-americană și numeroși publiciști au intervenit în discuția problemei, au emis păreri, au făcut propuneri.

Iată ce a spus d. Churchill în această privință în fața Camerei Comunelor:

„In prezent nici o cuvântare ținută de vreun politician de seamă din vre-o țară victorioasă nu poate fi judecată fără să fie pusă în legătură cu viitoarea organizație a lumii. Am primit în ultima vreme reprosuri pentrucă nu m'am ocupat metodic de această chestiune de metodă. (Râsete). Una dintre dificultăți este că nu îmi este permis mie să ster.esc legea pentru toți aliații noștrii (hohote de râs). Daca aceasta ar fi dorința generală sunt gata să fac propuneri. (Râsete). Dar mă tem că țări ca Statele Unite și Uniunea Sovietelor, ar avea și ele ceva de spus în această chestiune. (Râsete). Și s'ar putea ca ele să nu privească lucrurile în acelaș fel și să nu se exprime în aceeași termeni cari poate ar primi cele mai mari aplauze în această Cameră. Deci, îmi pare rău. Nimic nu mi-ar fi făcut mai mare plăcere decât să exprim Camerei părerile mele personale despre organizarea generală a lumii. Dar ar fi foarte neplăcut pentru toți dacă m'aș pronunța asupra unui subiect aici și aș fi contrazis de marii noștrii aliați. Din când în când numeroase declarații elocvente sunt făcute asupra viitoarei organizări a lumii. Eu personal prefer să ascult întâi părerile celorlalte națiuni puternice, înainte de a îndrăzni să dau mai multe amănunte țării noastre"

După ce cu tonul acesta glumeț, primul ministru britanic a adus la cunoștința poporului britanic că aliații n'au căzut încă definitiv de acord asupra tuturor aspectelor problemei viitoarei organizări a lumii și că deși, d-sa personal are opinia formată, totuși nu vrea s'o expună înainte de a cunoaște și opiniile aliaților. D. Churchill a continuat astfel:

„Acum să fim mulțumiți cu declarațiile largi asupra cărora am căzut cu toții de acord, anume că va fi un consiliu mondial pentru păstrarea păcii, un consiliu care va fi compus în primul rând și condus de puterile mari cari au câștigat războiul, pentru ca apoi alte popoare și eventual toate popoarele să participe la această organizație mondială".

Acesta este principiul de bază asupra căruia — după cum a afirmat d. Churchill — au căzut aliații de acord. Un consiliu diriguitor al marilor puteri cari vor ieși biruitoare, la care mai târziu se vor adăuga și alte țări și poate toate țările.

„Să fim mulțumiți cu aceasta — a adăugat d. Churchill — și

(Continuare in pag. 2-a)

HARTA FRONTULUI DE INVAZIE DIN NORMANDIA